

LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS BANKO VALDYBOS 2016 M. SAUSIO 14 D. NUTARIMO NR. 03-7 “DĖL INDĖLIŲ DRAUDIMO SISTEMOS DALYVIŲ VEIKLOS RIZIKINGUMO NUSTATYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2019 m. gegužės 30 d. Nr. 03-107
Vilnius

Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

Pakeisti Indėlių draudimo sistemos dalyvių veiklos rizikingumo nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos banko valdybos 2016 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 03-7 „Dėl Indėlių draudimo sistemos dalyvių veiklos rizikingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir jį išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

Valdybos pirmininko pavaduotojas,
pavaduojantis Valdybos pirmininką

Raimondas Kuodis

PATVIRTINTA
Lietuvos banko valdybos
2016 m. sausio 14 d.
nutarimu Nr. 03-7
(Lietuvos banko valdybos
2019 m. gegužės 30 d.
nutarimo Nr. 03-107 redakcija)

INDĖLIŲ DRAUDIMO SISTEMOS DALYVIŲ VEIKLOS RIZIKINGUMO NUSTATYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Indėlių draudimo sistemos dalyvių veiklos rizikingumo nustatymo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) tikslas – įtvirtinti indėlių draudimo sistemos dalyvių (toliau – įstaigos narės) veiklos rizikos vertinimo metodus ir procesą. Pagal Tvarkos aprašą nustatytas įstaigų narių bendrasis rizikos koeficientas naudojamas skaičiuojant įmokas į Indėlių draudimo fondą.

2. Tvarkos aprašas parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 12 straipsnio 3 dalį ir Europos bankininkystės institucijos 2015 m. rugsėjo 22 d. gairės EBA/GL/2015/10 dėl įnašų į indėlių garantijų sistemas apskaičiavimo metodų (toliau – Gairės).

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **bankai** – bankai, kaip apibrėžta Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose;

3.2. **bendrasis rizikos indeksas** – banko, centrinės kredito unijų grupės ar persitvarkančios kredito unijos rizikingumo įvertis, išreikštas skalėje nuo 0 iki 100;

3.3. **bendrasis rizikos koeficientas** – pagal bankui, centrinei kredito unijų grupei ar persitvarkančiai kredito unijai nustatytą rizikingumo įvertį priskiriamas koeficientas, išreikštas procentais ir nurodantis įstaigos narės rizikingumą, palygintą su kitų įstaigų narių rizikingumu. Kredito unijai, esančiai centrinės kredito unijos nare, pagal nustatytą rizikingumo įvertį priskiriamas koeficientas, išreikštas procentais ir nurodantis kredito unijos rizikingumą, palygintą su kitų centrinės kredito unijos narių rizikingumu. Centrinei kredito unijai nustatomas bendrasis rizikos koeficientas, kaip apibrėžta Tvarkos aprašo 8 punkto nuostatose;

3.4. **centrinė kredito unijų grupė** – centrinė kredito unija ir kredito unijos, esančios tos centrinės kredito unijos narėmis, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo 13 straipsnyje;

3.5. **įstaiga narė** – kredito įstaiga, kaip apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL 2013 L 176, p. 1), 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, dalyvaujanti indėlių garantijų sistemoje;

3.6. **persitvarkančios kredito unijos** – Lietuvos Respublikoje įsteigtos kredito unijos, kurios nėra įstojusios į centrinę kredito uniją, tačiau yra gavusios Lietuvos banko sutikimą vykdyti pertvarkymą, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymo (toliau – Pakeitimo įstatymas) 71 straipsnyje;

3.7. kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL 2013 L 176, p. 10 (toliau – Reglamentas), Gairėse ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

4. Atsižvelgiant į Centrinių kredito unijų įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nustatytą pareigą centrinei kredito unijai ir jos narėms kredito unijoms užtikrinti viena kitos mokumą bei pagal šio straipsnio 2 dalį atsirandančią solidarią atsakomybę centrinei kredito unijai ir jos narėms kredito

unijoms, centrinės kredito unijos grupės bendrasis rizikos koeficientas nustatomas konsoliduotai vertinant centrinę kredito uniją ir jos nares kredito unijas. Centrinė kredito unijų grupė vertinama konsoliduotai ir tada, jei tokia grupė būtų pripažinta institucine užtikrinimo sistema, kaip nurodyta Reglamento 113 straipsnio 7 dalyje. Individualioms kredito unijoms, esančioms centrinių kredito unijų narėmis, nustatomas bendrasis rizikos koeficientas, kaip apibrėžta Tvarkos aprašo 9 punkto nuostatose.

II SKYRIUS

TERMINAI IR NAUDOJAMI DUOMENYS

5. Visų į Indėlių draudimo fondą įmokas mokančių įstaigų narių bendrieji rizikos koeficientai apskaičiuojami iki kiekvienų metų birželio 1 d., vienų metų laikotarpio – nuo liepos 1 d. iki kitų metų birželio 30 d. – įmokoms į Indėlių draudimo fondą.

6. Nustatant įstaigų narių bendruosius rizikos koeficientus ir centrinių kredito unijų grupių bendruosius rizikos koeficientus vertinami finansinių duomenų praėjusių kalendorinių metų keturių ketvirčių vidurkiai.

III SKYRIUS

BANKŲ, CENTRINIŲ KREDITO UNIJŲ, CENTRINIŲ KREDITO UNIJŲ GRUPIŲ IR PERSITVARKANČIŲ KREDITO UNIJŲ VEIKLOS RIZIKINGUMO NUSTATYMAS

7. Bankų, centrinių kredito unijų grupių ir persitvarkančių kredito unijų veiklos rizikingumas nustatomas dviem etapais:

7.1. pirmiausia apskaičiuojami šių įstaigų rizikingumo įverčiai;

7.2. pagal apskaičiuotus rizikingumo įverčius šioms įstaigoms priskiriami bendrieji rizikos koeficientai.

8. Atsižvelgiant į Centrinių kredito unijų įstatymo 25 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą solidarią atsakomybę ir pareigą centrinei kredito unijai ir jos narėms kredito unijoms užtikrinti viena kitos mokumą, centrinei kredito unijai nustatomas toks pat bendrasis rizikos koeficientas kaip ir centrinei kredito unijų grupei, neatliekant individualios centrinės kredito unijos rizikos vertinimo.

IV SKYRIUS

KREDITO UNIJŲ, ESANČIŲ CENTRINIŲ KREDITO UNIJŲ NARĖMIS, VEIKLOS RIZIKINGUMO NUSTATYMAS

9. Kredito unijų, esančių centrinių kredito unijų narėmis, veiklos rizikingumas nustatomas tokia tvarka:

9.1. centrinės kredito unijos iki kiekvienų metų gegužės 1 d. nustato ir priežiūros institucijai pateikia kredito unijų, esančių tos centrinės kredito unijos narėmis, bendruosius rizikos koeficientus, kaip apibrėžta Gairių 46 punkto nuostatose.

9.2. jeigu centrinė kredito unija iki 9.1 papunktyje nustatytų terminų nepateikia kredito unijų, esančių tos centrinės kredito unijos narėmis, bendrųjų rizikos koeficientų, Lietuvos bankas nustato šių kredito unijų rizikingumo įverčius ir bendruosius rizikos koeficientus, kaip apibrėžta Tvarkos aprašo 13–16 punktuose.

V SKYRIUS

BANKŲ IR CENTRINIŲ KREDITO UNIJŲ GRUPIŲ RIZIKINGUMO ĮVERČIŲ NUSTATYMAS

10. Bankų ir centrinių kredito unijų grupių rizikingumo įverčiui (bendrajam rizikos indeksui) apskaičiuoti naudojami Gairėse nurodyti rizikos rodikliai, suskirstyti į šias penkias rizikos rodiklių grupes: kapitalas, likvidumas ir finansavimasis, finansinio turto kokybė, verslo modelis ir

valdymas, galimi Indėlių draudimo fondo nuostoliai. Gairėse nurodytų rodiklių sąrašas papildomas Priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (angl. *Supervisory Review and Evaluation Process – SREP*) įverčiu. Jei skaičiavimo, kai naudojami duomenys, laikotarpiu įstaigai narei SREP įvertis nebuvo nustatytas, įstaigai narei taikomas visų vertinamų įstaigų narių SREP įverčių vidurkis.

11. Banko ar centrinės kredito unijų grupės individualaus rizikos rodiklio reikšmė palyginama su visų kitų bankų ir centrinių kredito unijų grupių to paties rodiklio reikšmėmis ir indeksuojama intervale nuo 0 iki 100, priskiriant 0 mažiausią, o 100 didžiausią riziką rodančiai rodiklio reikšmei. Jeigu mažesnę riziką rodanti rodiklio reikšmė nutolusi nuo visų rodiklio reikšmių medianos daugiau kaip per du standartinius nuokrypius, tokia rodiklio reikšmė laikoma išskirtimi, jai priskiriama 0 indekso reikšmė ir ji nėra naudojama likusioms reikšmėms indeksuoti.

12. Bendrasis rizikos indeksas apskaičiuojamas kaip banko ar centrinės kredito unijų grupės rizikos rodiklių indeksų svertinė suma. Svertinei sumai apskaičiuoti naudojami lyginamieji svoriai nustatomi remiantis Gairių nuostatomis.

VI SKYRIUS

PERSITVARKANČIŲ KREDITO UNIJŲ RIZIKINGUMO ĮVERČIŲ NUSTATYMAS

13. Persitvarkančių kredito unijų rizikingumo įverčiui (bendrajam rizikos indeksui) apskaičiuoti naudojami Gairėse nurodyti rizikos rodikliai, suskirstyti į šias penkias rizikos rodiklių grupes: kapitalas, likvidumas ir finansavimasis, finansinio turto kokybė, verslo modelis ir valdymas, galimi Indėlių draudimo fondo nuostoliai. Kadangi tam tikri Gairėse numatyti rodikliai persitvarkančioms kredito unijoms neskaičiuojami, Gairių metodika modifikuota pagal kredito unijų veiklos specifiką (pvz., vietoj pirmojo lygio nuosavo kapitalo rodiklio taikomas kapitalo pakankamumo rodiklis).

14. Persitvarkančios kredito unijos individualaus rizikos rodiklio reikšmė palyginama su visų kitų persitvarkančių kredito unijų to paties rodiklio reikšmėmis ir indeksuojama intervale nuo 0 iki 100, priskiriant 0 mažiausią, o 100 didžiausią riziką parodančiai rodiklio reikšmei. Jeigu mažesnę riziką rodanti rodiklio reikšmė nutolusi nuo visų rodiklio reikšmių medianos daugiau kaip per du standartinius nuokrypius, tokia rodiklio reikšmė laikoma išskirtimi, jai priskiriama 0 indekso reikšmė ir ji nėra naudojama likusioms reikšmėms indeksuoti.

15. Bendrasis rizikos indeksas apskaičiuojamas kaip persitvarkančios kredito unijos rizikos rodiklių indeksų svertinė suma. Svertinei sumai apskaičiuoti naudojami lyginamieji svoriai nustatomi remiantis Gairių nuostatomis.

VII SKYRIUS

BENDRŲJŲ RIZIKOS KOEFICIENTŲ NUSTATYMAS

16. Bendrieji rizikos koeficientai bankams ir centrinių kredito unijų grupėms priskiriami tiesiškai intervale nuo 75 iki 150 proc. taip, kad 75 proc. bendrasis rizikos koeficientas skiriamas bankui ar centrinei kredito unijų grupei, kurios bendrasis rizikos indeksas lygus 0, o 150 proc. – bankui ar centrinei kredito unijų grupei, kurios bendrasis rizikos indeksas lygus 100.

17. Bendrieji rizikos koeficientai persitvarkančioms kredito unijoms priskiriami tiesiškai intervale nuo 100 iki 150 proc. taip, kad 100 proc. bendrasis rizikos koeficientas skiriamas persitvarkančiai kredito unijai, kurios bendrasis rizikos indeksas lygus 0, o 150 proc. – persitvarkančiai kredito unijai, kurios bendrasis rizikos indeksas lygus 100.